

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 933/2022
15.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „УЖАР ОПРЕМА“ ДОО Нови Сад - у стечају, Хероја Пинкија број 2, чији је пуномоћник Милица Жаркић, адвокат у ..., против тужених 1. ДОО „ЕУРО ГАС“ Трговачко предузеће Суботица, Отмара Мајера бб, чији је пуномоћник Михајло Кораћ, адвокат у ..., 2. Предузеће за трговину и угоститељство „ЦЛС“ ДОО Нови Сад – у стечају, Хероја Пинкија број 2, и 3. Акционарско друштво „ЗИДАР“ Грађевинско предузеће Бечеј – у стечају, Градиштански пут број 12, ради побијања правних радњи, одлучујући о ревизији туженог ДОО „ЕУРО ГАС“ Трговачко предузеће Суботица, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 12Пж 11010/21 од 26.01.2022. године, у седници већа одржаној 15. децембра 2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Ревизија туженог ДОО „ЕУРО ГАС“ Трговачко предузеће Суботица, се **УСВАЈА, УКИДАЈУ СЕ** пресуда Привредног апелационог суда 12Пж 11010/21 од 26.01.2022. године и пресуда Привредног суда у Новом Саду 8П 255/2021 од 06.09.2021. године у I, II и III ставу изреке и у том делу се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Новом Саду је донео пресуду 8П 255/2021 дана 06.09.2021. године којом је у I ставу изреке одбио приговор литиспенденције; у II ставу изреке делимично усвојио тужбени захтев тако да се побија правни посао Уговор о поравнању закључен између тужиоца и тужених 11.04.2012. године, утврђује да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца исти уговор, побија правни посао – заложну изјаву оверену од стране „Ужар опрема“ ДОО Нови Сад код Основног суда у Новом Саду под ОвI 16113/2012 од 12.04.2012. године, те се утврђује да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца иста заложна изјава, те ће се код Службе за катастар непокретности Нови Сад брисати сви уписи терета и забележбе уписани у корист туженог ДОО „Еуро гас“ Трговачко предузеће Суботица у листу непокретности број .. КО Нови Сад II уписани на основу исте заложне изјаве; у III ставу изреке обавезао тужене да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка од 1.691.700,00 динара са законском затезном каматом од извршности до коначне исплате; у IV ставу изреке одбио тужбени захтев да се поништи Уговор о поравнању закључен између тужиоца и тужених 11.04.2012. године којим је признато целокупно потраживање

туженог ДОО „Еуро гас“ Трговачко предузеће Суботица и којим су се тужилац и друго и трећетужени солидарно као јемци платци обавезали да првотуженом исплате износе укупног дуга од 894.214,75 евра и да се поништи заложна изјава оверена од стране „Ужар опрема“ ДОО Нови Сад код Основног суда у Новом Саду под ОвІ 16113/2012 од 12.04.2012. године.

Привредни апелациони суд је донео пресуду 12Пж 11010/21 дана 26.01.2022. године којом је одбио жалбу туженог ДОО „Еуро гас“ Трговачко предузеће Суботица као неосновану и потврдио пресуду Привредног суда у Новом Саду П 255/2021 од 06.09.2021. године у I, II и III ставу са исправком од 13.10.2021. године.

Против наведене другостепене пресуде је тужени ДОО „Еуро гас“ Трговачко предузеће Суботица поднео дозвољену и благовремену ревизију којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију туженог.

Према чињеничном стању на ком су засноване нижестепене пресуде, утврђеном од стране првостепеног суда, тужени су повезана лица. Првотужени је исходовао правноснажно и извршно решење о извршењу на основу извршне исправе, Привредног суда у Новом Саду Ив 3257/10 од 12.04.2010. године, којим је тужилац обавезан да првотуженом исплати 8.188.410,61 динар са законском затезном каматом. Првотужени је поднео предлог за покретања стечајног поступка над тужиоцем дана 30.09.2011. године, који предлог је повукао 01.02.2012. године, па је Привредни суд у Новом Саду донео решење Ст 1182/2011 од 08.02.2012. године којим је обуставио стечајни поступак над „Ужар опрема“ ДОО Нови Сад – у стечају. Затим, „Ужар опрема“ ДОО Нови Сад и првотужени су закључили судско поравнање 01.02.2012. године којим се тужилац обавезао да првотуженом исплати износ од 109.245,31 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате у року од 30 дана. Затим је 11.04.2012. године закључен Уговор о поравнању између првотуженог као повериоца и тужиоца и друго и трећетужних, као дужника, којим су констатовали да поверилац, првотужени има потраживање према дужницима у укупном износу од 894.214,75 евра, односно према сваком од дужника у одређеном утврђеном износу по утврђеним основима. Дужници су признали целокупно потраживање и обавезали су се као јемци платци да солидарно исплате утврђени износ дуга, који доспева за наплату у року од 5 година од закључења уговора, са каматом од 0,296 која се има обрачунавати на месечном нивоу до коначне исплате. Целокупан дуг доспева за наплату 02.09.2012. године уколико дужник не брише претходно уписане хипотеке на својим непокретностима у корист „Banka Intesa“ најкасније до 01.09.2012. године. Тужилац је дао заложну изјаву у корист првотуженог ради обезбеђења потраживања по основу Уговора о поравнању од 11.04.2012. године на износ од 894.214,75 евра са роком исплате 11.04.2017. године и каматом на ту главницу од 0,296 месечно за сваки месец почев од 11.04.2012. године до коначне исплате, која изјава је предмет побијања тужбеним захтевом у овој парници. У листу непокретности број .. КО Нови Сад II је уписана извршна вансудска хипотека – заложно право ради обезбеђења потраживања по основу уговора о поравнању од 11.04.2012. године. Над „Ужар опрема“ ДОО Нови Сад отворен је стечај решењем Привредног суда у Новом Саду Ст 64/2016 од 15.12.2016. године. У стечајном поступку је друготужени пријавио потраживање по основу Уговора о поравнању од 11.04.2012. године које је делимично признато, као и

првотужени, као разлучно потраживање на основу заложне изјаве која је предмет побијања у овој парници. Првотуженом је оспорено потраживање у целости зато што се тада водила парница ради утврђења ништавости Уговора о поравнању и заложне изјаве. У правноснажно окончаном поступку пред Привредним судом у Суботици П 258/2015 је одбијен тужбени захтев да се утврди да је ништав Уговор о поравнању 11.04.2012. године и заложна изјава ОвІ 16113/2012. Планом реорганизације у поступку пред Привредним судом у Новом Саду Ст 64/16 је првотуженом признато својство разлучног повериоца, али како нема довољно средстава за намирење хипотеке другог реда која је уписана у корист првотуженог, сврстан је у стечајне повериоце. Утврђено је да је на дан 11.04.2012. године вредност имовине тужиоца износила 93.929.817,06 динара, укупне обавезе 37.778.537,89 динара, коефицијент солвентности 2,49, што значи да је тужилац свим средствима предузећа могао да подмири све обавезе. На исти дан тужилац није био ликвидан и није био способан да измири своје краткорочне обавезе.

На основу тако утврђеног чињеничног стања је првостепени суд закључио да нема литиспенденције, а ни пресуђене ствари у парници која је вођена пред Привредним судом у Суботици под П 258/2015, јер не постоји истоветност тужбеног захтева, који закључак прихвата другостепени суд. Другостепени суд сматра правилном одлуку првостепеног суда да усвоји тужбени захтев за побијање спорних правних послова, на основу одредбе члана 123. Закона о стечају, на основу закључка да су за то испуњени услови у погледу постојања намере првотуженог да оштети остале повериоце тужиоца и себе стави у повољнији положај у односу на остале повериоце закључењем поравнања и касније давањем заложне изјаве од стране тужиоца. Овакав закључак изводи на основу утврђења да су оспорене радње предузете у периоду у последњих 5 година пре подношења предлога за покретање стечајног поступка, у ком је стечај отворен решењем од 15.12.2016. године, да је стечајни дужник обавезу која је на дан закључења Уговора о поравнању неспорно износила 109.245,31 евро вишеструко увећао, тако што је Уговором о поравнању од 11.04.2012. године преузео седам пута већу обавезу – од 894.214,75 евра као јемац платац, и тиме вишеструко увећао своје обавезе према повериоцима према којима није имао никакву обавезу, а затим је дао заложну изјаву којом гарантује измирење целокупног износа тако преузете обавезе. Притом је првотужени имао сазнање да је Привредни суд у Новом Саду против тужиоца донео решење о извршењу које није могло бити спроведено, што је туженом и представљало разлог за подношење предлога за отварање стечајног поступка над тужиоцем као стечајним дужником. Давањем заложне изјаве од стране тужиоца првотужени стиче право првенственог намирења, односно могућност да увећано потраживање од тужиоца за обавезе које према првотуженом имају његови дужници, друготужени и трећетужени, намири у целости. Тиме, по налажењу другостепеног суда, несумњиво призилази намера да се оштете будући повериоци и да се привилегује првотужени и за њега створе услове да се намири независно од осталих поверилаца стечајног дужника, који је наставио са радом и постојао још наредне четири године.

Изложено правно схватање нижестепених судова ревидент за сада основано оспорава истицањем у ревизији да је стечајни поступак над тужиоцем правноснажно окончан годину дана пре доношења првостепене пресуде, што није могло остати непознато нижестепеним судовима, да не постоји стечајна маса и да је и активна легитимација означеног тужиоца спорна. Од чињенице да ли је у време првостепеног

пресуђења егзистирао означени тужилац „Ужар опрема“ ДОО Нови Сад - у стечају зависи и активна легитимација тако означеног тужиоца да побија правну радњу, а и испуњеност услова предвиђених одредбом члана 123. Закона о стечају за побијање правних радњи стечајног дужника. Према стању уписа у регистру привредних субјеката, који је јавно доступан, егзистира активно Ужар-опрема ДОО Предузеће за производњу, спољашњу и унутрашњу трговину, Нови Сад. Укинуте су нижестепене пресуде, како би у поновљеном поступку нижестепени судови имали у виду значај наведене чињенице за основаност тужбеног захтева. Притом, статус тужиоца има карактер општепознате чињенице за суд, јер се чињеница вођења стечајног поступка, као и његовог окончања уписује у јавни регистар.

То су разлози због којих је одлучено у изреци овог решења, на основу одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић